

Mange kunne jo have havt Afgang til en Ting, men kun Een har opnaaet at faae den, og her er det Den, der har fæstet Jorberne. Naar man skulde indsaette noget Saadant; saa skulde man have brugt de Ord, der staae i § 3, hvor der er Tale om, hvorledes Taxeringen skal foregaae, nemlig Ordene: „den særegne Afgang“, saa vilde det have havt Noget at betyde, skjøndt jeg heller ikke kan indrømme, at dette vilde sige Meget. Men naar man blot indskrænker sig til at sige „Afgang“, saa skaber man den Mening, som man har til Hensigt at begunstige. — Det af den ærebe Rigsdagsmand for Holbæk Amts 4de Valgkreds (N. Jensen) stillede Underendringsforslag til vort Forslag om en ny § 4 gaar vel ud paa at give vedkommende Fæster en større Lettelse i de Tilfælde, hvor der forlanges Overtaxation af Godseieren, men jeg kan dog alligevel ikke give det min Stemme. At det er rigtigt at bestemme, at Omkostningerne ved den første Taxationsforretning afholdes af Godseieren, fremgaaer deraf, at det er Eieren alene, der her kan sætte Sagen i Bevægelse og forlange Taxation. Efter det Lovforslag, som blev udarbejdet i den 13de Sessjon af det da nedsatte Udvalg, kunde begge Parter hver for sig forlange Taxation, og derefter blev den Part, der paa Grund af Forlangendet fra Modpartens Side blev nødt til at gaae ind paa Forretningen, stillet mindre gunstigt med Hensyn til Omkostningerne end den, der satte Sagen i Bevægelse. At nu efter det her foreliggende Lovforslag Omkostningerne ved den første Taxationsforretning skulle afholdes af Eieren, er begrundet i, at Sagen her kun kan sættes i Bevægelse fra Eiers Side, og det er altsaa billigt, at den anden Part, der ikke er istand til at hindre Sagens Fremme, naar Eieren sætter den i Bevægelse, fritages for at deeltage i Omkostningerne. Men en anden Sag bliver det, naar der forlanges Overtaxation; thi denne kan forlanges fra begge Parter Side, og hvis den nu forlanges af en af Parterne, og Kommissionen kommer til det Resultat, at det omtrent skal blive ved den første Taxationsforretning, saa maa Kommissionen sige: Der har dog for Vedkommende været nogen Grund til at forlange den, og vi lade derfor hver Part betale Halvdelen; kommer den derimod til det

Resultat, at Overtaxationsforretningen er forlangt uden Føie, saa har den det ifølge vort Forslag til en ny § 4 i sin Magt at lægge samtlige Omkostninger paa den Part, som den finder uden Føie at have forlangt Forretningen. Det forekommer mig derfor, at de to Bestemmelser, der ere trufne, den ene med Hensyn til den første Taxationsforretning og den anden med Hensyn til Overtaxationsforretningen, ikke kunne siges at staae i Strid med hinanden; thi den første Taxation kan kun den ene Part sætte i Værk, men Overtaxationen kunne begge Parter hver for sig foranledige, og her bør de vistnok derfor stilles nogenlunde lige med Hensyn til Omkostningerne. Jeg kan derfor heller ikke give min Stemme til dette Underendringsforslag.

Tscherning: Om en Tost bruges til Have eller ikke, gjør her Intet til Sagen; thi Haven er en Tilfældighed, men Tosten er noget Lovligt og Nødvendigt. „Tost“ er den egentlige gamle Definition af en Gaards Størrelse og Ret, og derfor bør man fastholde det Begreb her, hvor det just gjælder om den Ret, som Gaarden har i Marken; den har den i Henhold til Tosten. Naar de Ord: „som saadanne“ komme ind, bør man ogsaa indføre de Ord: „have havt Afgang til“, thi det er netop paa Grund af, at de have været Eiere af Tosten — Bygningerne ere noget mere Tilfældigt —, at de have havt Afgang til at fæste Jorden. Naar man lader Begrebet „Tost“ være ude, og tillige ubelæder, at det er „som saadanne“, som Eiere af Tosten, at de have havt Afgang til efter hinanden at fæste Jorden, saa overgiver man dem til det simple Forhold, at en Mand har en Bygning og en Have, som han paa en reen tilfældig Maade har i Fæsteforbindelse med Jorden; man nedsetter da hele Bygningens Værdi og forringer Jordbrugerens Stilling.

N. Jensen: Skjøndt mit Underendringsforslag ikke har nogen stor Udsigt til at blive vedtaget, efterat ogsaa den ærebe Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) har udtalt sig derimod, skal jeg dog tillade mig nogle Bemærkninger til Forsvar derfor. Den ærebe Rigsdagsmand